

ประโยชน์เกื้อกูลของพนักงานเทศบาล

คำว่าประโยชน์เกื้อกูล (fringe benefits) มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายแต่มิเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าผู้ให้ความหมายไว้ที่ดีที่สุดคือ Stiglitz ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "ประโยชน์เกื้อกูลคือ สิ่งที่ถูกจ้างได้เพิ่มจากค่าจ้างธรรมดา อาจเป็นเงิน ประโยชน์อย่างอื่น สวัสดิการ หรือบริการที่ให้แก่ลูกจ้าง"

การให้ประโยชน์เกื้อกูลมีความสำคัญในการบริหารงานบุคคลอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นประโยชน์โดยตรงแก่พนักงานหรือลูกจ้างขององค์การ และมีผลโดยอ้อมต่อองค์การอีกคือ อาจใช้ประโยชน์นี้ในการชักจูงดึงดูดให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาสมัครงานหรือเพื่อยกเหนี่ยวบุคคลให้อยู่ในองค์การต่อไปและให้ทัศนคติของบุคคลในองค์การใหม่มั่นคง อย่างไรก็ตามประโยชน์เกื้อกูลมิใช่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการส่งเสริมขวัญ แต่การขาดโครงการที่เหมาะสมในเรื่องประโยชน์เกื้อกูลย่อมจะกระทบกระเทือนขวัญของบุคคลในองค์การอย่างรุนแรงได้¹ ซึ่งหมายความว่าเทศบาลแต่ละแห่งควรจะให้ความสำคัญแก่การให้ประโยชน์เกื้อกูลแก่พนักงานเทศบาลให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและรู้จักใช้ประโยชน์จากประโยชน์เกื้อกูลเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ขององค์การให้ประโยชน์เกื้อกูลแก่พนักงานเทศบาลเหมือนกับองค์การซึ่งมีการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพสูงอื่น ๆ

สำหรับประโยชน์เกื้อกูลที่เทศบาลนครกรุงเทพมหานครให้แก่พนักงานเทศบาลนั้น อาจแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ ประโยชน์เกื้อกูลในฐานะพนักงานเทศบาลกับประโยชน์เกื้อกูลในฐานะสมาชิกสวัสดิการของเทศบาลนครกรุงเทพมหานครซึ่งจะแยกพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

1 Stieglitz, Harold, Fringe Benefit Packages, Studies in Personnel Policy No.143 (New York; National Industrial Conference Board, 1954) p. 5

2 The National City Managers' Association, Municipal Personnel Administration, (Chicago, Illinois, 1960) p. 228

3 loc.cit.

ประโยชน์เกื้อกูลที่จัดให้เป็นพนักงานเทศบาล

ประโยชน์เกื้อกูลที่เทศบาลนครกรุงเทพฯ จัดให้แกพนักงานเทศบาลในฐานะที่เป็นพนักงานเทศบาลนี้อาจแบ่งได้เป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนที่จัดให้ความกฎหมาย ซึ่งได้แก่ การให้บำเหน็จบำนาญ ส่วนที่จัดให้ตามที่ระเบียบกำหนดไว้ได้แก่ การช่วยเหลือการรักษายาบาล การช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร การช่วยเหลือค่าภาษีเงินได้ การให้เงินช่วยเหลือพนักงานเทศบาลที่ถึงแก่กรรม การให้ค่าโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาและการให้ลดครึ่งค่าโดยสารรถไฟ และอีกส่วนหนึ่ง เทศบาลนครกรุงเทพฯ จัดให้เอง ซึ่งได้แก่บริการต่าง ๆ คือ รถรับส่งพนักงานเทศบาล รถประจำตำแหน่ง การตรวจรักษาสุขภาพ ห้องสมุดและสโมสร สำหรับการจัดประโยชน์เกื้อกูลแต่ละอย่างดังกล่าวแล้วนั้นจะได้พิจารณาต่อไปคือ

ประโยชน์เกื้อกูลที่จัดให้แกพนักงานเทศบาลตามกฎหมาย

ประโยชน์เกื้อกูลที่เทศบาลจัดให้ตามกฎหมายมีประเภทเดียวคือ บำเหน็จบำนาญ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การให้บำเหน็จบำนาญ

บำเหน็จบำนาญ คือ ประโยชน์เกื้อกูลที่เป็นตัวเงินซึ่งเทศบาลจ่ายให้แก่พนักงานเทศบาลเพื่อตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้แบ่งประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้ออกเป็นบำเหน็จและบำนาญ โดยให้คำจำกัดความไว้ว่า⁴ "บำเหน็จ" หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว "บำนาญ" หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน นอกจากนี้จะแบ่งการให้บำเหน็จบำนาญออกเป็น บำเหน็จและบำนาญดังกล่าวแล้วยังได้แบ่งการให้ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้ออกเป็น บำเหน็จบำนาญปกติ และบำเหน็จบำนาญพิเศษ ซึ่งจะได้อธิบายรายละเอียดต่อไป

บำเหน็จบำนาญปกติ คือ เหตุที่การให้บำเหน็จบำนาญแก่พนักงานเทศบาลมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตอบแทนแก่พนักงานที่มีความชอบอย่างแท้จริงและปฏิบัติงานมานานพอสมควร ฉะนั้นจึงกำหนดคุณสมบัติผู้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติไว้ดังนี้⁵

⁴ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๕ ตอนที่ ๕๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๐, มาตรา ๔

⁵ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๑

- (๑) ถูกไล่ออก หรือปลดออกจากงานเพราะมีความผิด หรือ
- (๒) เป็นผู้มีพระราชกรณียกิจส่วนท้องถิ่นกำหนดเงินน้อยกว่าอื่นไว้ให้เท่ากับตำแหน่งบำนาญแล้ว หรือ
- (๓) เป็นผู้มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญไม่ครบ ๑ ปีบริบูรณ์ หรือ
- (๔) เป็นผู้ไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตามยังไม่ครบ ๑ ปีบริบูรณ์

สภานักงานเทศบาลสามัญที่ไม่มีคุณสมบัติไม่มีสิทธิดังกล่าวแล้วจะมีสิทธิได้รับบำนาญปลดคือเมื่อออกจากงานด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) บำนาญเทศบาลแทนจ่ายให้แก่พนักงานเทศบาลที่ออกจากงานเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งหรือไปดำรงตำแหน่งการเมือง หรือมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด⁶
- (๒) บำนาญเทศบาลแทนจ่ายให้แก่พนักงานเทศบาลที่เจ็บป่วยพลภาค ซึ่งแพทย์ที่ทางการรับรองได้ตรวจแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป⁷
- (๓) บำนาญเทศบาลสูงอายุจ่ายให้แก่พนักงานเทศบาลที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว หรือให้แก่พนักงานเทศบาลที่มีอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์และมีอำนาจอนุญาตให้ลาออกจากราชการ เพื่อรับบำนาญสูงอายุตามความประสงค์แล้ว⁸
- (๔) บำนาญเทศบาลรับราชการแทนจ่ายให้แก่พนักงานเทศบาลที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์แล้ว หรือในกรณีที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้วและมีอำนาจอนุญาตให้ลาออกจากราชการ เพื่อรับบำนาญเทศบาลรับราชการตามความประสงค์แล้ว⁹

⁶ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๔

⁷ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๕

⁸ พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔,

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔, มาตรา ๔

⁹ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๕

สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญปกตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวของพนักงานเทศบาลชั้น จะโอนให้แก่บุคคลอื่นหาได้ไม่¹⁰ และสิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญปกติมีอายุความ ๓ ปี¹¹

ส่วนในกรณีใดพนักงานเทศบาลจะไต่รับบำเหน็จและกรณีใดจะได้รับบำนาญนั้นบทบัญญัติว่าพนักงานเทศบาลซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์มีสิทธิไต่รับบำเหน็จและพนักงานเทศบาลซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๑๐ ปีบริบูรณ์ไม่มีสิทธิไต่รับบำนาญ¹² พนักงานเทศบาลที่มีสิทธิไต่รับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญเป็นจำนวนเงินเท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการก็ได้¹³ และสำหรับพนักงานเทศบาลที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ออกจากงานเพราะลาออกและไม่มีสิทธิรับบำนาญปกติตามเหตุต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ให้มีสิทธิรับบำเหน็จตามเกณฑ์เช่นเดียวกับบำเหน็จแทนบำนาญ¹⁴

จำนวนเงินที่จะจ่ายเป็นบำเหน็จปกติให้แก่พนักงานเทศบาลนั้นตามกฎหมายกำหนดเงื่อนไขและจำนวนไว้ดังนี้¹⁵

- (๑) จำนวนบำเหน็จให้เท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ
- (๒) จำนวนบำนาญให้เท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการดังนี้

10 พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น, พ.ศ. ๒๕๐๐, เรื่องเดิม, มาตรา ๕

11 เรื่องเดิม, มาตรา ๑๓

12 เรื่องเดิม, มาตรา ๑๔

13 เรื่องเดิม, มาตรา ๑๕

14 พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔, เรื่องเดิม, มาตรา ๔

15 เรื่องเดิม.

(ก) สำหรับพนักงานเทศบาลที่รับราชการโดยรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนและไม่เคยออกจากราชการตลอดเวลาไม่ต่อกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ โบนัสแบ่งเป็น ๕๐ ส่วนคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(ข) สำหรับพนักงานเทศบาล นอกจากที่กล่าวไว้ใน (ก) ให้แบ่งเป็น ๕๕ ส่วนคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

บ้านานาญปกติให้จำกัดจำนวนอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย

บ้านานาญพิเศษ คือประโยชน์ที่จ่ายให้เป็นตัวเงินเพื่อตอบแทนให้แก่พนักงานเทศบาลผู้ประสบอุบัติเหตุจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ซึ่งพิการ เสียแขนหรือขา ทุหนวักทั้ง ๒ ข้าง ตาบอดหรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองโดยตรวจแล้วและแสดงว่าถึงพทุผลสภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย พนักงานเทศบาลผู้นั้นจะได้รับบ้านานาญปกติกับทั้งได้รับบ้านานาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บหรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตัว¹⁶ ผู้ได้รับอันตรายพทุผลสภาพดังกล่าวและยังไม่มีสิทธิรับบ้านานาญปกติให้ได้รับบ้านานาญปกติได้ตามจำนวนที่กล่าวไว้ในตอนตามวรรคต้นบ้านานาญพิเศษด้วย¹⁷

จำนวนเงินที่ให้เป็นบ้านานาญพิเศษนี้จะจ่ายตามสมควรแก่เหตุการณ์ ประกอบด้วยค่าการและพทุผลสภาพของพนักงานเทศบาลที่ได้รับอันตรายเป็นจำนวนตั้งแต่ ๕ ใน ๕๐ ส่วนถึงถึงเงินเดือนเดือนสุดท้าย¹⁸ แลถาถึงแก่ความตาย¹⁹ หรือสูญหาย²⁰ จะจ่ายให้ทายาทเป็นจำนวนตั้งแต่ครึ่งถึง ๕๐ ใน ๕๐ ส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย แลบ้านานาญพิเศษรายปีโคมีจำนวนยอดรวมไม่ถึงเดือนละ ๓๐๐ บาท

16 พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านานาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐, เรื่องเดิม, มาตรา ๓๖

17 เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๓๘

18 เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๓๘

19 พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านานาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘, เรื่องเดิม, มาตรา ๑๐

20 พระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านานาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐, เรื่องเดิม, มาตรา ๔๘

ผู้สมัครจะได้รับคะแนนค่าขอเปลี่ยนเป็นรับบำนาญพิเศษเฉพาะเพิ่มเติมเป็นจำนวนเท่ากับบ้านอายุพิเศษ ๒๐ เดือน
แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐๐๐ บาท ²¹

นอกจากจะมีบทบัญญัติให้พนักงานเทศบาลมีสิทธิได้รับเงินบำนาญปกติหรือบำนาญบ้านอายุพิเศษแล้ว
มีตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๕ เป็นต้นมา พนักงานเทศบาลยังมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญปกติ
หรือเงินบำนาญพิเศษดังกล่าวในอัตรา ร้อยละ ๒๕ ของเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษแล้วแต่
กรณีดังกล่าว ²²

การจ่ายเงินบำนาญบ้านอายุ ตามพระราชบัญญัติบำนาญบ้านอายุข้าราชการส่วนท้องถิ่น
กำหนดให้ "กองทุนบำนาญบ้านอายุข้าราชการส่วนท้องถิ่น" ²³ เป็นผู้จ่ายบำนาญบ้านอายุให้แก่ข้าราชการ
ส่วนท้องถิ่นทั้งหมด โดยหักเงินจากราชการส่วนท้องถิ่นเข้ากองทุน ปัจจุบันมีราชการส่วนท้องถิ่นต้องจ่าย

²¹ พระราชบัญญัติบำนาญบ้านอายุข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔, เรื่องเดิม,
มาตรา ๑๑

²² ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, เรื่อง เงินบำนาญบ้านอายุข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๕,
ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๕, ข้อ ๓๓

²³ "กองทุนบำนาญบ้านอายุข้าราชการส่วนท้องถิ่น" มีสำนักงานกลางตั้งอยู่ที่ส่วนการปกครอง
ท้องถิ่น กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อจ่ายบำนาญบ้านอายุให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นหักเงินงบประมาณประจำปีสมทบเข้ากองทุน ฯ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะเป็น
ผู้กำหนดโดยกฎกระทรวง วงไม่เกินร้อยละ ๓ ของงบประมาณรายได้ และให้ตั้งประเภทเงินนี้ไว้ในงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีของราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง (มีให้น่างบประมาณรายได้ประเภทอื่นด้วย เงินกู้
เงินที่ผู้จัดทึให้หรือ เงินอุดหนุนแบบ รวมคำนวณด้วย) กองทุนนี้มี "คณะกรรมการกองทุนบำนาญบ้านอายุ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น" มีชื่อย่อว่า "ก.บ.ท." (ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ
อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมโยธาเทศบาลและผู้อำนวยการกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ)
เป็นผู้บริหาร มีอำนาจควบคุมการรับจ่ายเงินกองทุนตลอดจนจัดหาอกผลจากกองทุนนี้ตามระเบียบกระทรวง
มหาดไทย

เงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ ๒ ของงบประมาณรายได้ประจำปี²⁴ แต่ในทางปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เทศบาลหักไว้จ่ายแก่พนักงานเทศบาลจริง ๆ เสียก่อนแล้วให้ส่งส่วนที่เหลือสมทบเข้ากองทุนภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณ²⁵

สำหรับจำนวนเงินที่เทศบาลนครกรุงเทพได้จ่ายเป็นบำเหน็จบ้านอายุแก่พนักงานเทศบาลและสมทบเข้ากองทุนฯ จะเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๑

ตารางที่ ๕ - ๑

แสดงสถิติจำนวนเงินที่เทศบาลนครกรุงเทพจ่ายเป็นบำเหน็จบ้านอายุแก่พนักงานเทศบาลและสมทบเข้ากองทุนฯ

ปีงบประมาณ	จำนวนเงินจำจริง
๒๕๑๐	๑๐,๕๔๘,๓๕๔ บาท
๒๕๑๑	๘,๐๓๕,๐๓๐ "
๒๕๑๒	๘,๓๘๕,๕๗๕ "

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพ, เทคนิควิธีงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๑๐, ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒
(ทำเป็นตารางโดยผู้เขียน)

²⁴ กระทรวงมหาดไทย, กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๐) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๕๕ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๐

²⁵ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เงินบำเหน็จบ้านอายุราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๔
เรื่องเดิม, ข้อ ๕

จากตารางที่ ๕ - ๑ จะเห็นว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ เทศบาลนครกรุงเทพต้องจ่ายเงิน
นำเห็นจำนวนและสมทบเข้ากองทุนมากกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ และ พ.ศ. ๒๕๑๒ เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็
เพราะเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ กฎกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้ทุกเทศบาลต้องจ่ายเงินนำเห็นจำนวน
และสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนร้อยละ ๓ ของงบประมาณรายได้ แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นต้นมา
ได้มีกฎกระทรวงมหาดไทยฉบับใหม่กำหนดให้เทศบาลต้องจ่ายเงินนำเห็นจำนวนและสมทบเข้ากองทุนเพียง
ร้อยละ ๒ ของงบประมาณรายได้เท่านั้น จำนวนเงินรายจ่ายประเภทนี้ของเทศบาลจึงลดลง แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒
รายจ่ายประเภทนี้กลับเพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้เพราะรายได้ของเทศบาลนครกรุงเทพมีแนวโน้มสูงขึ้นเสมอ

ประโยชน์เกื้อกูลที่จัดให้แก่พนักงานเทศบาลโดยมีระเบียบกำหนดไว้

ประโยชน์เกื้อกูลที่เทศบาลจัดให้แก่พนักงานเทศบาลโดยมีระเบียบให้ของจัดให้แก่พนักงานเทศนามี
หลายประเภทดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นนี้มีรายละเอียดดังนี้

การช่วยเหลือข้าราชการพยาบาล

การให้ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้มุ่งหมายจะให้ความช่วยเหลือแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นและ
ครอบครัว²⁷ ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ช้อยเท่านั้นและได้แบ่งความช่วยเหลือนี้ออกเป็น ๒ ส่วน คือ
การรักษายาบาลและค่าห้อง ซึ่งได้วางข้อจำกัดไว้ดังนี้²⁸

"การรักษายาบาล" หมายความว่า การรักษาค่ามปกติและหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายใน
การผ่าตัด หรือคลอดบุตรในสถานพยาบาล ค่าธรรมเนียมการตรวจพิเศษ ค่าเลือกและค่ามาต่าง ๆ ตลอดจน
ยาประเภทบำรุงร่างกายตามคำสั่งแพทย์ของสถานพยาบาล วางระเบียบไว้ให้ของเสียเงิน แต่ไม่รวมถึงค่าพยาบาล
พิเศษและค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการหรือค่าบริการหรือ เงินที่เรียกช้อบบางอันที่มีลักษณะ เป็นเงินตอบแทน

"ค่าห้อง" หมายความว่า รวมถึงค่าอาหารที่สถานพยาบาลนั้น ๆ เรียกเก็บด้วย

²⁷ ปรกฏระเบียบกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับกา
รักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑, ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๑, ข้อ ๓

²⁸ เรื่องเดียวกัน, ข้อเดียวกัน

การช่วยเหลือการรักษายาบาลแก่พนักงานเทศบาลสามัญนั้น เทศบาลให้สิทธิพนักงานเทศบาล เบิกเงินช่วยเหลือได้ตามระดับเงินเดือนของพนักงานเทศบาล เจียง ๒ ระดับ คือ พนักงานเทศบาลที่มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท และพนักงานเทศบาลที่มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่ง ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๕๕๐ บาท และเทศบาลจะจ่ายไปตามประเภทของสถานพยาบาล คือ สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลอื่น (ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและแจ้งให้ทราบ) ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้²⁹

(๑) สถานพยาบาลของทางราชการให้เบิกได้ดังนี้คือ พนักงานเทศบาลที่มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท เบิกการรักษายาบาลได้เต็มที่และ เบิกค่าห้องโถงตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินวันละ ๕๐ บาท ส่วนพนักงานเทศบาลที่มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๕๕๐ บาท ให้เบิกการรักษายาบาลได้ถึงจำนวนและให้เบิกราคาห้องโถงตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินวันละ ๒๐ บาท

(๒) สถานพยาบาลอื่น ๆ ให้เบิกได้ดังนี้คือ พนักงานเทศบาลที่มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท เบิกการรักษายาบาลได้ถึงจำนวน ส่วนพนักงานเทศบาลที่มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๕๕๐ บาท ให้เบิกการรักษายาบาลได้ ๑ ใน ๔ ของจำนวน สำหรับค่าห้อง เบิกได้ตามกรณีสถานพยาบาลของทางราชการทุกประการ

สำหรับรายจ่ายจริงของ เทศบาลนครกรุงเทพเป็นการรักษายาบาลแก่พนักงานเทศบาลจะเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๒

ตารางที่ ๕ - ๒

แสดงจำนวนรายจ่ายจริง เป็นค่ารักษาพยาบาลแก่นักงานเทศบาล

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนรายจ่ายจริง เป็นค่ารักษาพยาบาล
๒๕๑๐	๒๔๘,๒๒๗.๐๘ บาท
๒๕๑๑	๔๕๐,๗๓๖.๐๐ บาท
๒๕๑๒	๔๕๑,๐๔๘.๐๐ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพฯ, เทศบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒, ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๔
(ทำเป็นตารางโดยผู้เขียน)

แม้ว่าจำนวนรายจ่ายจริงตามตาราง ๕ - ๒ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ดูแลพนักงานเทศบาลสามัญ พนักงานเทศบาลวิสามัญและลูกจ้างประจำ รวมทั้งก็ตาม แต่โดยเหตุที่จำนวนพนักงานเทศบาลสามัญมีมากกว่าพนักงานเทศบาลวิสามัญและลูกจ้าง ฉะนั้น ส่วนใหญ่ของรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลของ เทศบาลนครกรุงเทพฯ จึงเป็นประโยชน์แก่ผู้ดูแลพนักงานเทศบาลสามัญ ประโยชน์แก่ผู้ดูแลนี้จะมีบ้างแต่ไม่ยอมแล้วแต่ความเจ็บป่วยของพนักงานแต่ละคนจะมีบ้างน้อยแต่ไหน ซึ่งมีได้เพิ่มขึ้นตามจำนวนพนักงานเทศบาล เสมอไป

การช่วยเหลือแก่ข้าราชการชั้นผู้น้อยของบุตร

การให้ประโยชน์แก่ผู้ดูแลประเภทนี้มีความมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย ทำนองเดียวกับการช่วยเหลือข้าราชการส่วนกลาง ทั้งนี้อาจเห็นได้จากหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือที่พิจารณาคือไป

การช่วยเหลือพนักงานเทศบาลในค่านี้นั้นมีข้อจำกัดที่สำคัญดังนี้คือ ให้ความช่วยเหลือแก่บุตรที่สอบควบคุมหมายของพนักงานเทศบาล (รวมทั้งบุตรบุญธรรม) ที่ศึกษาในระดับไม่สูงกว่าอนุปริญญาในโรงเรียน

ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม โรงเรียน
สาธิตฯ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาลัย โรงเรียนในสังกัดของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ ทั้งนี้ไม่รวมโรงเรียนราษฎร์ประเภทโรงเรียนการศึกษาพิเศษ³⁰

การช่วยเหลือนี้แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ (ก) การช่วยเหลือค่าเล่าเรียน และ (ข) การช่วย
เหลือค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียม

(ก) การช่วยเหลือค่าเล่าเรียน การช่วยเหลือประเภทนี้หมายถึงค่าเล่าเรียน ซึ่งโรงเรียน
ราษฎร์ รับผิดชอบต่ออัตราที่ใคร่บ่อนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว³¹ พนักงานเทศบาลมีสิทธิเบิกได้
ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้คือ³²

(๑) พนักงานเทศบาลมีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท หรือในกรณีที่มีค่ามรดก
เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการคนใดคนหนึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๓๐๐ บาทและบิดา
และมารดาได้หย่าจากกันและบุตรอยู่ในความปกครองของฝ่ายซึ่งมีรายได้ไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้
เบิกได้เต็ม

(๒) พนักงานเทศบาลที่มีรายได้เดือนหนึ่งเกิน ๑,๓๐๐ บาท ขึ้นไปให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของ
จำนวนที่ได้จ่ายไป

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การช่วยเหลือค่าเล่าเรียนแล้วจะเห็นได้ว่า การช่วยเหลือค่าเล่าเรียน
มิได้ให้เฉพาะพนักงานเทศบาลที่มีรายได้น้อยเท่านั้น แต่ได้ให้สิทธิแก่พนักงานเทศบาลทุกระดับ โดยกำหนด
ให้พนักงานเทศบาลที่มีรายได้สูงกว่า ๑,๓๐๐ บาทขึ้นไปทุกระดับมีสิทธิเบิกได้ครึ่งหนึ่ง

30 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวแก่การศึกษา
ของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕, ประกาศ ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕.

31 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวแก่การศึกษา
ของบุตรในโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๓, ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๐๓, ข้อ ๓

32 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวแก่การศึกษา
ของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑, ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๑, ข้อ ๒

(ข) การช่วยเหลือค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียม การช่วยเหลือประเภทนี้ขึ้นขอเขตที่กำหนดไว้ดังนี้คือ

"เงินบำรุงการศึกษา" หมายถึงเงินที่โรงเรียนเรียกเก็บในปีการศึกษาเป็นค่าบำรุงห้องสมุดและห้องวิทยาศาสตร์ ค่าบำรุงการพลศึกษาและหัตถศึกษาและค่าบำรุงโรงเรียนตามอัตราที่ไม่สูงกว่าอัตราที่กระทรวงศึกษาคำหนดไว้ หรือตามที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือกระทรวงมหาดไทยกำหนดแล้วแต่กรณี 33

"เงินค่าธรรมเนียมอื่น ๆ" หมายถึงค่าธรรมเนียมในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เรียกเก็บในปีการศึกษาเป็นค่าลงทะเบียน ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงกีฬา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าบำรุงการกุศลและค่าบำรุงโรงเรียน 34

พนักงานเทศบาลมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้คือ

(๑) พนักงานเทศบาลที่มีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท หรือในกรณีซึ่งบิดาและมารดาเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการ ถ้าคนใดคนหนึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๓๐๐ บาท และบิดาและมารดาได้หย่าขาดจากกันและบุตรนั้นอยู่ในความปกครองของฝ่ายหนึ่งมีรายได้ไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท ให้เบิกได้เต็มจำนวนที่ต้องจ่ายไป

(๒) พนักงานเทศบาลที่มีรายได้เดือนหนึ่งเกิน ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๓๕๐ บาท เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ต้องจ่ายไป

จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ในส่วนนี้เราจะจึงให้ความช่วยเหลือเฉพาะพนักงานเทศบาลที่มีรายได้น้อยเท่านั้น

33 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวแก่การศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘. เรื่องเดิม, ข้อ ๒

34 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวแก่การศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑. เรื่องเดิม, ข้อ ๓

สำหรับจำนวนรายจ่ายจริงที่เทศบาลนครกรุงเทพ ได้จ่ายเป็นการช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษา
ของบุตรแต่ละปีจะเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๓

ตารางที่ ๕ - ๓

แสดงจำนวนรายจ่ายจริง เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานเทศบาล

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนรายจ่ายจริง เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานเทศบาล
๒๕๑๐	๑๑๙,๘๑๒.๑๐ บาท
๒๕๑๑	๑,๘๓๒,๘๖๔.๕๐ บาท
๒๕๑๒	๒,๑๖๔,๑๒๔.๒๕ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพ, เทศบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒, ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๔
(ทำเป็นตารางโดยผู้เขียน)

รายจ่ายจริงดังตารางที่ ๕ - ๓ เป็นประโยชน์แก่กุลเกณฑ์พนักงานเทศบาลสามัญ พนักงาน
วิสามัญและลูกจ้างประจำ และยอมเป็นประโยชน์แก่กุลเกณฑ์พนักงานเทศบาลสามัญเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับ
กับข้าราชการบำนาญ จะเห็นได้ว่าระยะเวลาเพียง ๓ ปี เทศบาลนครกรุงเทพต้องจ่ายเงินเพิ่มขึ้นทุกปี
และการเพิ่มขึ้นเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ทั้งนี้เพราะค่าใช้จ่ายเพิ่มตามจำนวนพนักงานเทศบาลและตาม
ชั้นของการศึกษาอีกโสดหนึ่งด้วย

การช่วยเหลือการมีเงินได้

พนักงานเทศบาลมีการผูกพันที่จะต้องเสียภาษีเงินได้ตามกฎหมายประมวลรัษฎากร เช่นเดียวกับ
ผู้มีเงินได้อื่น ๆ แต่กระทรวงมหาดไทยได้หาความตกลงกับกระทรวงการคลังว่าให้เทศบาลแต่ละเทศบาล
ชำระภาษีเงินได้แทนพนักงานเทศบาลทั้งหมด ซึ่งเป็นการช่วยเหลือฐานะของพนักงานเทศบาลโดยตรง

และใ้คว้างหลักเกณฑ์ของการช่วยเหลือไว้ดังนี้³⁵

(๑) ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือในการเสียมภาษีเงินได้คง เป็นพนักงานเทศบาลหรือลูกจ้างคนงานของเทศบาลซึ่งได้รับอนุมัติการจางจาก ก.พ. แล้ว

(๒) รายได้ทุก ๆ อย่างที่ได้รับจากเทศบาลให้หมายความตลอดถึงเงินได้หรือประโยชน์เพิ่มอย่างอื่นที่เทศบาลได้จ่ายให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างคนงานของเทศบาล เช่น เงินเดือน ค่าเช่าเรียนบุตร ค่าอาหารในท้องที่กันดาร ค่าเช่าบ้านและบ้านที่เทศบาลได้ให้อาศัยอยู่โดยไม่ต้องเสียค่าเช่า ฯลฯ จำนวนเงินที่เทศบาลนครกรุง เทพได้จ่ายเป็นประโยชน์แก่บุคคลประเภทนี้เห็นได้จากตารางที่

๕ - ๔

ตารางที่ ๕ - ๔

แสดงจำนวนเงินช่วยเหลือค่าภาษีเงินได้ในแก่พนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ

ปีงบประมาณ	จำนวนเงินช่วยเหลือค่าภาษีเงินได้ทั้งหมด
๒๕๑๐	๑,๔๑๘,๓๑๕.๐๐ บาท
๒๕๑๑	๒,๔๘๒,๘๓๓.๓๓ บาท
๒๕๑๒	๒,๘๓๓,๖๕๖.๒๓ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุง เทพ, เทศบัญญัติงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๐, ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒
(ทำเป็นตารางโดยผู้เขียน)

จากตารางที่ ๕ - ๘ จะเห็นว่า การเพิ่มขึ้นของภาษีเงินได้เทศบาลนครกรุงเทพฯ แทนพนักงานเทศบาล เป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ทั้งนี้เพราะจำนวนพนักงานเทศบาลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประการหนึ่ง กับอีกประการหนึ่งเป็นเพราะเงินเดือนของพนักงานเทศบาลสูงขึ้นทุกปีด้วย

การให้เงินช่วยเหลือแก่พนักงานเทศบาลที่ตั้งแก่กรรม

ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้เป็นเงินที่เทศบาลจ่ายให้เพื่อเป็นค่าช่วยเหลือในการทำศพของพนักงานเทศบาล ซึ่งได้มีข้อกำหนดให้เบิกจ่ายเงินช่วยเหลือเป็นจำนวน ๓ เท่าของเงินเดือนและเงินพิเศษประจำเดือนที่พนักงานเทศบาลได้รับอยู่ในขณะถึงแก่กรรมนั้น เป็นเงินช่วยเหลือพิเศษนอกเหนือจากเงินเดือนเดือนที่ถึงแก่กรรม³⁶

สำหรับจำนวนเงินที่เทศบาลนครกรุงเทพฯ ได้จ่ายช่วยเหลือแก่พนักงานเทศบาลที่ตั้งแก่กรรมจะเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๘

ตารางที่ ๕ - ๘

แสดงจำนวนเงินที่จ่ายจริงช่วยเหลือพนักงานเทศบาลที่ตั้งแก่กรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนเงินที่จ่ายจริงช่วยเหลือพนักงานเทศบาลที่ตั้งแก่กรรมทั้งหมด
๒๕๑๐	๑๕,๓๕๐.๐๐ บาท
๒๕๑๑	๕๒,๕๐๕.๐๐ บาท
๒๕๑๒	๓๒,๑๐๐.๐๐ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพฯ, เทศบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒, ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๔
(ทำตารางโดยผู้เขียน)

³⁶ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ม.ท.๐๓๑๒/๒๐๒๕, เรื่อง การเบิกจ่ายเงินเดือนและเงินช่วยเหลือพิเศษในการเสียชีวิตพนักงานเทศบาลถึงแก่กรรม, ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

จากตารางที่ ๔ - ๕ จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินที่เทศบาลได้จ่ายช่วยเหลือพนักงานเทศบาลที่ถึงแก่กรรมได้เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ก็มีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะเทศบาลมีจำนวนพนักงานเทศบาลเพิ่มขึ้นมากประการหนึ่ง และเพราะประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้จ่ายให้เป็นจำนวน ๓ เท่าของอัตราเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนของพนักงานเทศบาลที่ถึงแก่กรรม ซึ่งได้กล่าวไว้ในบทที่ ๓ ว่า ปัจจุบันการขยายอัตราเงินเดือนและอันดับเงินเดือนรวมทั้งกำหนดค่าแห่งใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก จึงทำให้ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้มีแนวโน้มสูงขึ้นตามไปด้วย

การให้ค่าตอบแทนเงินเดือนระหว่างลา

ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้เป็นกรณีให้สิทธิแก่พนักงานเทศบาลในการลาหยุดงานในกรณีต่าง ๆ ใ้เทศบาลจ่ายเงินเดือนระหว่างลาหยุดงานนั้นเช่นเดียวกับใ้มาปฏิบัติงานตามปกติ ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย³⁷ กำหนดไว้ดังนี้

(๑) การลาป่วย พนักงานเทศบาลจะลาหยุดงานเพื่อรักษาตัวในหนึ่งใดครั้งนี้คือ

ก. การลาป่วยธรรมดาไม่เกิน ๒๐ วัน แต่ในกรณีจำเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอาจอนุญาตให้ลาต่อไปอีกได้ไม่เกิน ๒๐ วัน

ข. การลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะปฏิบัติงานในหน้าที่ไม่เกิน ๑๐๐ วัน

(ข้อ ๒)

(๒) การลาจลาจลส่วนตัวและลาพักผ่อนใ้ได้รับเงินเดือนในหนึ่งใดครั้งนี้

ก. ลาจลาจลตัวและพักผ่อนตามธรรมดาไม่เกิน ๔๕ วัน แต่ที่เริ่มทำงานจะลาได้ไม่เกิน ๑๕ วัน

ข. ลาไปต่างประเทศจลาจลมีเหตุอันสมควรและต้องใ้ทำงานใ้แก่เทศบาลแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี จึงมีสิทธิลาเพิ่มจากธรรมดาไม่เกิน ๑๐๐ วัน (ข้อ ๓)

37

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, เรื่องการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของพนักงานเทศบาล

พ.ศ. ๒๕๐๖, ประกาศ ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๖

(๓) การลาอุปสมบทเป็นการให้สิทธิแก่พนักงานเทศบาลที่ยังมีใ้คู่อุปสมบทในพร พุทธศาสนา จะลาอุปสมบทได้โดยได้รับเงินเดือนมีกำหนดไม่เกิน ๑๒๐ วัน (ข้อ ๑๐)

(๔) การลาเข้าระดมราชการทหาร พนักงานเทศบาลที่ถูกเรียกเข้าระดมราชการทหารให้ได้รับเงินเดือนเต็มตลอดเวลาที่เข้าระดมราชการทหาร (ข้อ ๑๑)

(๕) การลาไปศึกษาเพิ่มเติมภายในประเทศ พนักงานเทศบาลที่จะลาไปศึกษาเพิ่มเติมในกรณีนี้จะต้องอยู่ภายในเงื่อนไขดังนี้ (ข้อ ๑๒)

- (ก) มีว้ทำงานทางเทศบาลติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบลา
- (ข) จะต้องมียายุไม่เกิน ๕๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบลา³⁸
- (ค) มีความประพฤติดีและไม่เคยต้องโทษทางวินัย
- (ง) วิชาที่ศึกษาเพิ่มเติมเป็นประโยชน์แก่หน้าที่การงานและสถานศึกษานั้น ก.ต.

รับรองแล้ว

(จ) การลาครั้งนี้ไม่เป็นการเสียหายแก่งานและมีผู้รักษาราชการแทนแล้ว กับไม่ถือเป็นเหตุให้เทศบาลขอคนแทน

(๖) เทศบาลไม่จ่ายเงินอุดหนุนให้

นอกจากนี้ยังจะต้องทำสัญญาผูกพันระหว่างเทศบาลกับผู้นลาเกี่ยวกับผลการศึกษาและการกลับมาทำงานให้เทศบาลดังได้กล่าวแล้วในเรื่องการพัฒนาพนักงานเทศบาล

(๖) การลาไปศึกษาเพิ่มเติม ๗ ครั้งประเทศ พนักงานเทศบาลที่จะลาไปศึกษาเพิ่มเติมโดยทุนอื่นใดซึ่งไม่ใช่ทางการจัดส่งไปนั้นจะต้องอยู่ภายในเงื่อนไขเช่นเดียวกับการลาไปศึกษาเพิ่มเติมภายในประเทศต่างกันเฉพาะอายุของพนักงานเทศบาล คือ มีอายุไม่เกิน ๓๕ ปี ในวันที่ยื่นใบลา แต่ถ้าลาไปศึกษาหาปริญญาโทหรือเอกซึ่งต้องใช้เวลา ๑ - ๒ ปี ต้องมีอายุไม่เกิน ๕๐ ปี และมีได้มีเงื่อนไขเกี่ยวกับเงินอุดหนุนไว้ มีการทำสัญญาผูกพันกันระหว่างเทศบาลกับผู้นลาเกี่ยวกับผลการศึกษาและการกลับมาทำงานให้เทศบาลคล้ายกับกรณีการลาไปศึกษาเพิ่มเติมภายในประเทศ (ข้อ ๑๗)

38 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, เรื่องการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของพนักงานเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔, วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔, ข้อ ๒

(๗) การลาไปทำงานหรือประชุม ณ ต่างประเทศ ในกรณีที่พนักงานเทศบาลลาไปทำงานหรือประชุม ณ ต่างประเทศโดยเหตุอื่นใดซึ่งไม่ใช่ทางการจัดส่งนั้นจะต้องอุทธรณ์ไปตั้งเงื่อนไขซึ่งก็คือ

ก. การลาไปทำงาน ณ ต่างประเทศของอุทธรณ์ไปตั้งเงื่อนไข เช่นเดียวกับการลาไปศึกษาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศ เว้นแต่เรื่องอายุของพนักงานไม่ให้นับมาเข้าบังคับ

ข. การลาไปประชุม ณ ต่างประเทศให้ขออุทธรณ์กรณีว่ากรรมการกระทรวงมหาดไทยเป็นเฉพาะราย (ข้อ ๒๒)

การให้ลดครึ่งค่าโดยผู้บรรลไ

ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้การบรรลไให้ให้ส่วนลดแก่พนักงานเทศบาลตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นต้นมา การให้ส่วนลดนี้ลดให้เฉพาะค่าโดยสาร โดยมิรวมถึงค่าธรรมเนียม ค่าตั๋วนอนและค่าพิเศษอื่น ๆ ซึ่งต้องเสียเต็มราคา

การขอลดครึ่งค่าโดยสารบรรลไให้พนักงานเทศบาลจะต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเทศบาล และหนังสือรับรองข้อความบัตรประจำตัวที่ถูกต้องต่อเจ้าหน้าที่ของการบรรลไในขณะหรือตัวโดยสาร

ประโยชน์เกื้อกูลที่เทศบาลนครกรุง เทพจติให้เอง

ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้หมายถึงบริการที่เทศบาลนครกรุง เทพจติให้แก่พนักงานเทศบาลเอง มิได้มีระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้โดยประโยชน์เกื้อกูลประเภทอื่น ๆ บริการที่เทศบาลจติให้แก่พนักงานเทศบาลมีดังนี้

รถรับส่งพนักงานเทศบาล เป็นบริการที่จติให้แก่พนักงานเทศบาลและลูกจ้างของ เทศบาลทุกประเภท บริการประเภทนี้รับส่งพนักงานที่ปฏิบัติงานในศาลาเทศบาลทั้งสิ้น ปัจจุบันมี ๔ สาย สายละ ๑ คัน คือ สายบางนา สายบางพลัด สายบางโพ สายบางกะปิ สายบางแค สายถนนตึก สายดินแดงและสายตลาดพลู โดยตอนเช้ารับพนักงานเทศบาลจากถนนทางตั้งกล่าวเข้าศาลาเทศบาลและตอนเย็นส่งพนักงานเทศบาลถึงจุดหมายปลายทางที่รับมาในตอนเช้า

รถประจำตำแหน่ง ประโยชน์เกื้อกูลประเภทนี้ให้เฉพาะพนักงานเทศบาลชั้นผู้ใหญ่ คือพนักงานเทศบาลระดับหัวหน้ากองขึ้นไป ซึ่งเทศบาลนครกรุง เทพได้วางหลักการในด้านราคารถประจำ

ตำแหน่งของพนักงานเทศบาลตำแหน่งต่าง ๆ ใ้คั้งนี้คือ ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล ไ้ร้รประจำ
 ตำแหน่งได้ไ้ราคาไม่เกิ่ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้อำนวยการกองไ้ร้รประจำตำแหน่งได้
 ในราคาไม่เกิ่ ๑๓๐,๐๐๐ บาท พนักงานชั้นพิเศษอื่น ๆ ไ้ร้รประจำตำแหน่งได้ไ้ราคาไม่เกิ่
 ๑๑๐,๐๐๐ บาท หัวหน้ากองไ้ร้รประจำตำแหน่งได้ไ้ราคาไม่เกิ่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท การไ้ร้รประจำ
 ตำแหน่งนี้เทศบาลออกค่าใช้จ่ายในการชอ่มา่รุงและให้ไ้ร้รนั้นตามโค้วค้ำตั้งต่อไปน้อีกด้วย⁴⁰
 ค้ำแหน่งปลัดเทศบาลเกิ่อนละ ๓๐๐ ลิตร ค้ำแหน่งรองปลัดเทศบาลเกิ่อนละ ๓๐๐ ลิตร ส่วนค้ำแหน่ง
 อื่น ๆ ให้ตามขนาดรถ คือ รถขนาด ๔ สูบ เกิ่อนละไม่เกิ่ ๑๕๐ ลิตร และรถขนาด ๖ สูบ เกิ่อนละ
 ไม่เกิ่ ๒๐๐ ลิตรตามความเป็นจริง

การตรวจรักษาสุขภาพ บริการค้ำนี้เทศบาลนครกรุง เทพโค้วจัดให้หน่วยตรวจรักษาสุขภาพ
 ซึ่งมิได้ขณะค้ำยาศูนย์บริการสาธารณะชอู่ในบริเวณศาลาเทศบาล ทั้งนี้เพื่อให้บริการแก่พนักงานเทศบาล
 ทั้งภาคเช้าและภาคบ่ายแล้วยังให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปเฉพาะภาคเช้าอีกด้วย นอกจากนั้นเทศบาลยัง
 ได้คงหน่วยทันตอนามัยเพื่อให้บริการในค้ำนอง เกี่ยวกับหน่วยตรวจรักษาสุขภาพอีกด้วย

ห้องสมุด เทศบาลนครกรุง เทพโค้วจัดให้ห้องสมุดสำหรับพนักงานเทศบาลไว้ใ้ศาลาเทศบาล
 คือ ห้องสมุดวิชาการ ซึ่งเป็นแหล่งรวมหนังสือวิชาการค้ำต่าง ๆ ใ้เป็นส่วนใหญ่ เป็นห้องสมุดขนาดเล็ก
 มีหนังสือประมาณ ๒,๐๐๐ เล่ม ให้พนักงานเทศบาลยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดได้

สโมสร ปัจจุบันนี้เทศบาลนครกรุง เทพจะมีจำนวนพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง เป็นจำนวน
 มากแต่ก็ยังไม่มื่อสโมสรสำหรับพนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาลโดย เฉพาะ ฅบ่างไรก็ตามพนักงาน
 เทศบาลอาจรับบริการค้ำนี้ได้จากสโมสรพนักงานเทศบาลซึ่งมีลักษณะ เป็นสมาคมของพนักงานเทศบาล

40 เทศบาลนครกรุง เทพ, ค้ำสั่งเทศบาลนครกรุง เทพ ที่ น.๕๓/๒๕๐๑ เรื่องการชอ่รถยนต์
 ประจำค้ำแหน่ง ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๑

41 เทศบาลนครกรุง เทพ, บันทึกค้ำสั่งเทศบาลนครกรุง เทพ ที่ น.๖๐/๒๕๐๔ เรื่องการจ่ายบ้าน
 เชอ่เพลิงสำหรับรถของเทศบาล ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๔

ทั่วประเทศ โดยการสมัคร เข้าเป็นสมาชิกของสโมสร สำหรับกิจกรรมของสโมสรที่มีอยู่เป็นประจำมี
บิลเลียด ไข่ การสอนและฝึกซ้อมลีลาศ นอกจากนั้นทางสโมสรได้จัดงานเลี้ยงน้ำชาและห้อง เพื่อวสุ
สัปดาห์ละ ๒ - ๓ ครั้งด้วย

ประโยชน์เกิดกู่ในฐานสมาชิกสวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพ

นอกจากพนักงานเทศบาลของ เทศบาลนครกรุงเทพจะได้รับประโยชน์เกิดกู่ในฐานะเป็น
พนักงานเทศบาลตั้งโลกความแล้ว เทศบาลนครกรุงเทพยังได้ตั้ง "สวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพ"
ขึ้นในรูปของกองทุน โดยมีเหตุผลในการจัดตั้งว่า 42 เทศบาลนครกรุงเทพได้พิจารณาเห็นว่า เทศบาลมี
พนักงานเทศบาลและลูกจ้างปฏิบัติงานอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรจัดให้มีสวัสดิการแก่พนักงานและลูกจ้าง
ขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลืออันหาความเคอะครอน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้พนักงานและลูกจ้างใ้มีกำลังใจ
ที่จะปฏิบัติหน้าที่การงาน

สวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพมีคณะกรรมการบริหาร เรียกว่า "คณะกรรมการสวัสดิการ
พนักงานเทศบาลนครกรุงเทพ (ส.พ.ท.)" ซึ่งประกอบด้วย 43 นายกเทศมนตรี เป็นประธานกรรมการ
ปลัดเทศบาลเป็นรองประธานกรรมการ รองปลัดเทศบาลเป็นกรรมการ หัวหน้ากองคลังเป็นกรรมการ
และเหรัญญิก หัวหน้ากองกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีกรรมการซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง
อีก ๓ คน โดยคัดเลือกจากพนักงานเทศบาลตำแหน่งหัวหน้างานระดับฝ่าย กองหรือสำนักงาน คำรง
ตำแหน่งคราวละ ๒ ปี ส่วนเทศมนตรี เป็นที่ปรึกษากรรมการสวัสดิการฯ โดยตำแหน่ง

พนักงานเทศบาลที่จะขอรับความช่วยเหลือจากสวัสดิการฯ ได้จะต้อง เป็นสมาชิกของสวัสดิการฯ
โดยการสมัครต่อหัวหน้าหน่วยงานระดับกองหรือฝ่าย ผู้สมัคร เป็นสมาชิกของไม่เคยลาออกจากสมาชิกภาพ
แห่งสวัสดิการฯ มาก่อนในระหว่างที่ตำแหน่งหน้าที่ในเทศบาลนครกรุงเทพและต้องยินยอมให้สวัสดิการฯ
หักเงินเดือนละ ๑ วัน ตลอดเวลาที่ เป็นสมาชิกและเป็นผู้สมัคร เป็นสมาชิกจะเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ต่อ เมื่อ

42 เทศบาลนครกรุงเทพ, ระเบียบเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องการสวัสดิการพนักงานเทศบาล
และลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๕, ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

43 เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๔

ได้รับอนุมัติจากประธานกรรมการสวัสดิการ ฯ และสวัสดิการ ฯ ได้หักเงินเดือนเป็นเงินบำรุงสวัสดิการ ฯ ครั้งแรกไว้แล้ว 44

ประโยชน์ตอบแทนที่สมาชิกได้รับผลตอบแทนจากสวัสดิการ ฯ โดยตรงก็คือสวัสดิการ ฯ จะคิดเงินสมทบเพิ่มให้จากยอดเงินบำรุงสมาชิก เมื่อพ้นตำแหน่งหน้าที่ในเทศบาลนครกรุงเทพมหานครตามอัตราดังนี้ 45

(๑) สำหรับสมาชิกภาพตั้งแต่ ๑ ปี แต่ยังไม่ถึง ๕ ปี คิดเงินสมทบให้ในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปี

(๒) สำหรับสมาชิกผู้มีสมาชิกภาพตั้งแต่ ๕ ปี แต่ไม่ถึง ๑๐ ปี คิดเงินสมทบให้ในอัตราร้อยละ

๓ ต่อปี

(๓) สำหรับสมาชิกผู้มีสมาชิกภาพตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไปคิดเงินสมทบให้ในอัตราร้อยละ ๔ ต่อปี ส่วนประโยชน์เกื้อกูลที่สวัสดิการ ฯ ให้แก่สมาชิกมีดังต่อไปนี้

การให้กู้ยืมเงิน

การให้กู้ยืมเงินของสวัสดิการ ฯ นั้นมี ๒ ประเภทคือ

(๑) สำหรับผู้ที่มีสมาชิกภาพยังไม่ครบ ๒ ปีบริบูรณ์ มีสิทธิกู้ยืมเงินได้เป็นจำนวนไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนเดือนหนึ่ง โดยสวัสดิการ ฯ จะหักเงินเดือนชดเชยพร้อมกันดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑.๒๕ บาท ในวันจ่ายเงินเดือนของเดือนนั้นให้แก่สวัสดิการ ฯ

(๒) สำหรับผู้ที่มีสมาชิกภาพครบ ๒ ปีบริบูรณ์แล้วและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วยคือ ต้องเป็นผู้ไม่มีหนี้สินค้ำค้างอยู่กับสวัสดิการ ฯ หรือเทศบาลนครกรุงเทพ ต้องไม่อยู่ระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย ต้องมีพนักงานเทศบาลของรัฐของเทศบาลนครกรุงเทพตั้งแต่ชั้นโทขึ้นไปซึ่งมีเงินเดือนมากกว่าผู้ขอกู้ เป็นผู้ค่าประกันผู้ค่าประกันต้องไม่อยู่ในระหว่างค่าประกันผู้ขอกู้หรือมีหนี้สินค้ำค้างอยู่กับสวัสดิการ ฯ หรือเทศบาลนครกรุงเทพ

44

เทศาบาลนครกรุงเทพ, ระเบียบการสวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพและลูกจ้าง
ฉบับที่ ๒ เรื่องหลักการให้สวัสดิการ, ประกาศวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๘, ข้อ ๕

45

เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๘

หรืออยู่ในระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย⁴⁶ นอกจากจะมีสิทธิกู้ยืมเงินได้เช่นเดียวกับผู้มีสมาชิกภาพยังไม่ครบ ๒ ปีบริบูรณ์ดังกล่าวแล้ว ยังมีสิทธิกู้ยืมเงินได้เป็นจำนวน ๕ เท่าของเงินเดือนโดยสวัสดิการ ๆ จะหักเงินเดือนหรือหักพร้อมกับคอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑.๒๕ บาท เดือนละเท่า ๆ กัน จนหมดในเวลา ๒๐ เดือน

การให้กู้ยืมเงินนี้คณะกรรมการสวัสดิการ ๆ จะพิจารณาตามลำดับความจำเป็นซึ่งมีระเบียบกำหนดไว้ดังนี้⁴⁷ (๑) ประสงค์ศึกษา วาดภัย (๒) ลูกหนี้ที่อยู่ (๓) ประสงค์อุบัติเหตุ (๔) แต่งงาน (๕) สมาชิกในครอบครัวถึงแก่กรรม (๖) ความเดือดร้อนอื่น ๆ

จำนวนเงินที่สวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพได้ให้สมาชิกกู้ยืมตั้งร สะสัณและร สบสวาว อาจเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๖

ตารางที่ ๕ - ๖

แสดงจำนวนเงินที่สวัสดิการ ๆ ได้ให้สมาชิกกู้ยืม

ปี พ.ศ. (พ.ย. - ต.ค.)	จำนวนยกยืมเงิน		จำนวนเงินที่ได้ให้ยกยืมทั้งหมด
	ระยะสั้น	ระยะยาว	
๒๔๑๐ - ๒๔๑๑	๒,๒๕๕	--	๒๔๗,๖๕๐ บาท
๒๔๑๑ - ๒๔๑๒	๔,๗๓๔	๕๗	๒,๐๑๕,๓๕๕ บาท
๒๔๑๒ - ๒๔๑๓	๖,๐๑๓	๑๒๔	๒,๖๕๔,๖๐๐ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพ, แผนปฏิบัติงาน แผนกสารบรรณ กองกลาง (ทำตารางโดยผู้เขียน)

⁴⁶ ระเบียบสวัสดิการเทศบาลนครกรุงเทพและลูกจ้าง (ฉบับที่ ๔) เรื่องการกู้ยืมเงินผ่อนส่งระยะยาว พ.ศ. ๒๔๑๑, ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๑

⁴⁷ ระเบียบสวัสดิการเทศบาลนครกรุงเทพและลูกจ้าง (ฉบับที่ ๓) เรื่องการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิก ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๔

จากตารางที่ ๕ - ๒ จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินที่ได้ออกเพิ่มขึ้นสูงขึ้นมากทุกปี และที่จำนวนเงิน
ใหญ่ ๒ ปีหลังสูงขึ้นมากนั้น นอกจากจะเป็นเพราะจำนวนผู้กู้ยืมเงินระดมเงินเพิ่มขึ้นแล้ว ยังเป็นเพราะ
สวัสดิการ ๗ ให้สมาชิกกู้ยืมเงินระดมเงินขยายวง

การให้วงช่วยเหลือในการคลอดบุตร

สวัสดิการ ๗ ได้วางหลักเกณฑ์ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกโดยการช่วยเหลือสมาชิกซึ่งมีบุตร
คลอดใหม่โดยขอมวยกฎหมาย คนละ ๑๐๐ บาท ส่วนในกรณีที่ยังคาและมารดาเป็นสมาชิกสวัสดิการ ๗
ทั้งคู่ใหม่สิทธิขอรับความช่วยเหลือได้เพียงคนเดียว 48

จำนวนความช่วยเหลือประเภทที่สวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพได้ให้แก่สมาชิกอาจ
เห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๓

ตารางที่ ๕ - ๓

แสดงจำนวนเงินช่วยเหลือที่สวัสดิการ ๗ ให้แก่สมาชิกในการคลอดบุตร

ปี พ.ศ. (พ.ย. - ก.ค.)	จำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือ	จำนวนเงินที่ได้ช่วยเหลือทั้งหมด
๒๔๑๐ - ๒๔๑๑	๑๑๔	๑๑,๔๐๐ บาท
๒๔๑๑ - ๒๔๑๒	๑๔๓	๑๔,๓๐๐ บาท
๒๔๑๒ - ๒๔๑๓	๑๖๕	๑๖,๕๐๐ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพ, แผนปฏิบัติงาน แผนกสารบรรณ กองกลาง (ทำตารางโดยผู้เขียน)
จากตารางที่ ๕ - ๓ จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินช่วยเหลือสมาชิกในการคลอดบุตรเพิ่มขึ้นทุกปีเป็น
จำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือประมาณปีละ ๒,๕๐๐ บาท

การให้ความช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล

สวัสดิการให้เงินช่วยเหลือเฉพาะกรณี การรักษา และค่ายาแก่สมาชิกที่ได้รับการรักษาจากสถานพยาบาลของสวนราชการหรือของเทศบาลในอัตรา ๑ ใน ๔ ของจำนวนที่สมาชิกจ่ายไปตามใบรับเงินของสถานพยาบาลโดยมิใบรับรองแพทย์ประกอบด้วย⁴⁹

จำนวนความช่วยเหลือประเภทที่สวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพได้ให้แก่สมาชิกอาจเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๔

ตารางที่ ๕ - ๔

แสดงจำนวนเงินช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลที่สวัสดิการ ฯ ได้ให้แก่สมาชิก

ปี พ.ศ. (พ.บ. - ค.ศ.)	จำนวนผู้รับความช่วยเหลือ	จำนวนเงินที่ได้ช่วยเหลือทั้งหมด
๒๔๙๐ - ๒๔๙๑	๖๘	๘,๑๘๕ บาท
๒๔๙๑ - ๒๔๙๒	๙๓	๖,๙๒๑ บาท
๒๔๙๒ - ๒๔๙๓	๘๓	๔,๒๒๓ บาท

พินิจ เทศบาลนครกรุงเทพ, แผนปฏิบัติงาน แผนกสารบรรณ กองกลาง (ทำตารางโดยผู้เขียน)
จากตารางที่ ๕ - ๔ จะเห็นว่าจำนวนเงินที่สวัสดิการ ฯ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกสูงขึ้น
ทุกปี ประมาณปีละ ๒,๐๐๐ บาท เมื่อนำแนวโน้มนี้ไปเปรียบเทียบกับความช่วยเหลือการรักษาพยาบาลในฐานะ
พนักงานเทศบาลจะเห็นว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือแตกต่างกันทุกประการ

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๕

การให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ถึงแก่กรรม

เมื่อสมาชิกคนใดของสวัสดิการ ฯ ถึงแก่กรรม สวัสดิการจะจ่ายเงินซึ่งหักจากเงินเดือนสมาชิกทั้งหมดคนละ ๓ บาท เงินจำนวนนี้สวัสดิการ ฯ จะหักสมทบเข้าสวัสดิการ ฯ เป็นจำนวนร้อยละ ๕ ส่วนที่เหลือจะจ่ายให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายคนสุดท้ายของสมาชิกผู้ถึงแก่กรรมเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งภายใน ๗๒ ชั่วโมงนับจากวันที่ได้หลักฐานการถึงแก่กรรมจากผู้ที่ได้รับมอบหมาย และอีกกึ่งหนึ่งจะจ่ายให้ภายใน ๗๒ ชั่วโมงนับจากวันจ่ายเงินเดือนของเดือนที่ได้รับแจ้งการถึงแก่กรรม 50 การให้ความช่วยเหลือประเภทนี้จะมากน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกสวัสดิการ ฯ ในขณะที่ผู้ได้รับความช่วยเหลือถึงแก่กรรม

จำนวนความช่วยเหลือประเภทนี้ที่สวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพได้ให้แก่สมาชิกอาจเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๕

ตารางที่ ๕ - ๕

แสดงจำนวนเงินที่สวัสดิการ ฯ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ถึงแก่กรรม

ปี พ.ศ. (พ.ย. - ต.ค.)	จำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือ	จำนวนเงินที่ช่วยเหลือทั้งหมด
๒๕๑๐ - ๒๕๑๑	๔	๖,๐๖๘.๓๘ บาท
๒๕๑๑ - ๒๕๑๒	๖	๑๖,๕๒๘.๘๘ บาท
๒๕๑๒ - ๒๕๑๓	๓	๑๕,๐๓๖.๘๘ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพ, แผนปฏิบัติงาน แผนการ เงิน กองบัญชีและพัสดุ
(ทำตารางโดยผู้เขียน)

จากตารางที่ ๕ - ๕ จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินที่สวัสดิการ ฯ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ถึงแก่กรรมแต่ละรายสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนสมาชิกสวัสดิการ ฯ

การให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือวาตภัย

สมาชิกผู้ได้รับความเสียหายจากการประสบอัคคีภัยหรือวาตภัย เมื่อคณะกรรมการสวัสดิการ ฯ พิจารณาเห็นสมควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นจำนวนเงินรายละ ๕๐๐ บาท ในกรณีที่สามีและภรรยา เป็นสมาชิกทั้งคู่มีสิทธิขอความช่วยเหลือได้เพียงคนเดียว⁵¹

จำนวนความช่วยเหลือประเภทนี้ที่สวัสดิการ ฯ ได้ให้แก่สมาชิกอาจเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๑๐

ตารางที่ ๕ - ๑๐

แสดงจำนวนเงินช่วยเหลือที่สวัสดิการ ฯ ได้ให้แก่สมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือวาตภัย

ปี พ.ศ. (พ.ย. - ต.ค.)	จำนวนผู้รับความช่วยเหลือ	จำนวนเงินช่วยเหลือทั้งหมด
๒๕๑๐ - ๒๕๑๑	๑	๕๐๐ บาท
๒๕๑๑ - ๒๕๑๒	๕	๒,๕๐๐ บาท
๒๕๑๒ - ๒๕๑๓	๓	๑,๕๐๐ บาท

ที่มา เทศบาลนครกรุงเทพฯ, แผนปฏิบัติงาน แผนกสารบรรณ กองกลาง (ทำตารางโดยผู้เขียน)

การขอรับและการให้ประโยชน์แก่กุล

ประโยชน์แก่กุลที่เทศบาลนครกรุงเทพฯจัดให้แก่พนักงานเทศบาลนั้น ถ้าเป็นการลา (นอกจากที่ได้กล่าวแล้ว เรื่องการพัฒนางานพนักงานเทศบาล) หรือบริการ เช่น งดรับส่งพนักงานเทศบาล การขอรับและการให้วิธีการง่าย ๆ มีขั้นตอนไม่มากนัก แต่ถ้าเป็นประโยชน์แก่กุลที่เป็นเงิน เช่น บำเหน็จบำนาญ นอกจาก

เรื่องการช่วยเหลือค่าภาษีเงินได้และการช่วยเหลือพนักงานเทศบาลท้องถิ่นนคร กรม ซึ่งเทศบาลต้องจ่ายให้
เองโดยอัตโนมัติแล้ว จะมีระเบียบกำหนดแบบพิมพ์ที่ ๕๒ เรื่องราวและกำหนดหลักฐานประกอบการยื่น
เรื่องราวไว้ด้วยทุกประเภท นอกจากนั้นยังกำหนดการยื่นเรื่องราวในรายละเอียดด้วย ตัวอย่าง เช่น
การขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ ตามระเบียบกำหนดไว้ว่า 52 ใหญ่ขอรับยื่นเรื่องราวตามแบบ บ.พ. ๑
และแบบ บ.พ. ๒ (ทายระเบียบ) พร้อมทั้งสำเนาคำสั่งออกจากราชการของหน่วยการบริหารราชการ
ส่วนท้องถิ่น หน่วยที่คนสังกัดครั้งสุดท้าย รวม ๓ ชุด เป็นต้น ซึ่งมีขั้นตอนที่ยังยากอยู่ไม่น้อย

แต่อย่างไรก็ตามการขอเบิกจ่ายเงินชดเชยเหลืออันเป็นประโยชน์แก่ลูกพนักงานเทศบาลขอ
เบิกจากเทศบาลนครกรุงเทพ โดยปกติบังคับต้อง เบิกเงินจนได้รับเงินจะใช้เวลาประมาณ ๑๕ 53
วันแต่เรื่องบำเหน็จบำนาญของตามระเบียบกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติสั่งจ่าย
ภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๖๐ วัน หรืออาจขยายเวลาได้อีก ๖๐ วัน ถ้ามีกรณีจำเป็น แต่ในทางปฏิบัติ
การเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพนั้นตั้งแต่ส่ง เบิกเงินจนได้รับเงินจะใช้เวลา
ประมาณ ๓๕ 54 วัน

สรุปและขอชี้ให้เห็น

เท่าที่ได้พิจารณาการให้ประโยชน์แก่ลูกพนักงานเทศบาลของเทศบาลนครกรุงเทพ ซึ่งได้แยก
เห็นประโยชน์แก่ลูกในฐานพนักงานเทศบาลและประโยชน์แก่ลูกในฐานะเป็นสมาชิกสวัสดิการพนักงาน
เทศบาลนครกรุงเทพใหม่ทีนี้แล้ว จะเห็นได้ว่าการจัดประโยชน์แก่ลูกส่วนใหญ่ให้แก่พนักงานเทศบาลสามัญ
พนักงานเทศบาลวิสามัญและลูกจ้างประจำ (ซึ่งรับเงินค่าจ้างประจำตามอัตราที่กำหนดไว้ในงบประมาณ
จ่าย) ใกล้เคียงกันมาก สำหรับพนักงานเทศบาลสามัญได้รับประโยชน์แก่ลูกต่างจากพนักงานเทศบาลวิสามัญ

52 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๘.
เรื่องเดิม . ข้อ ๑๕

53 เทศบาลนครกรุงเทพ, บันทึกจากกองงบประมาณที่ ๐๒/๓๕ ถึงกองการเจ้าหน้าที่ เรื่องขอให้
พิจารณาปัญหาและเสนอวิธีแก้ไขข้อขัดข้องในการปฏิบัติ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

54 เทศบาลนครกรุงเทพ, สัมภาษณ์ น.ส.บุรุษเยาว์ ชุมบัวเพ็ญ พนักงานบัญชีตรี แผนกตรวจสอบ
ใบสำคัญ กองบัญชีและพัสดุ ฝ่ายการคลัง วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๓

และลูกจ้างประจำเฉพาะการได้รับบำเหน็จบำนาญ มีสิทธิลาไปศึกษาเพิ่มเติม และมีสิทธิลาไปทำงานหรือ
 ประชุม ณ ต่างประเทศเท่านั้น ฉะนั้น ตัวเลขต่าง ๆ ที่ปรากฏในตารางใหม่้นั้นนอกจากตารางที่ ๕ - ๑
 แล้ว เป็นตัวเลขรวมรายจ่ายจริงของเทศบาลนครกรุงเทพมหานครทั้งหมดที่เป็นประโยชน์แก่กุลแถมพนักงานเทศบาล
 และลูกจ้างประจำที่มีได้แยกตามผู้รับประโยชน์ไว้ อย่างไรก็ตามพนักงานเทศบาลสามัญและลูกจ้างประจำซึ่งอยู่ในชายที่จะได้
 ประโยชน์ส่วนใหญ่ เพราะมีจำนวนมากกว่าพนักงานเทศบาลวิสามัญและลูกจ้างประจำซึ่งอยู่ในชายที่จะได้
 รับประโยชน์แก่กุลต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว

การให้ประโยชน์แก่กุลแถมพนักงานเทศบาลของ เทศบาลนครกรุงเทพมหานครอาจสรุปได้ดังนี้

(๑) การให้ประโยชน์แก่กุลในฐานพนักงานเทศบาล ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนที่เป็น
 เงิน หรือส่วนที่มีกฎหมายและระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้เทศบาลต้องจัดให้แก่พนักงานเทศบาล
 และลูกจ้างประจำ กับส่วนที่เป็นบริการหรือส่วนที่เทศบาลนครกรุงเทพมหานครจัดขึ้นเอง

สำหรับส่วนที่เป็นเงินเทศบาลมีรายจ่ายจริงสูงมากดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๕ - ๑๑

ตารางที่ ๕ - ๑๑

แสดงรายจ่ายจริง เป็นประโยชน์แก่กุลที่เป็นเงินที่ เทศบาลนครกรุงเทพให้แก่พนักงานเทศบาล

ประเภทประโยชน์แก่กุล	รายจ่ายจริงในปีงบประมาณ พ.ศ.		
	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒
บำเหน็จบำนาญ	๑๐,๘๘๘,๗๕๘.๐๐	๘,๐๓๕,๐๓๐.๐๐	๘,๓๘๕,๕๓๕.๐๐
ค่ารักษาพยาบาล	๒๘๘,๒๖๗.๐๘	๘๘๐,๙๓๖.๐๐	๘๘๑,๐๘๘.๐๑
ค่าเล่าเรียนบุตร	๑๗๗,๘๑๒.๑๐	๑,๘๓๒,๘๖๕.๕๐	๒,๑๖๘,๑๒๘.๒๕
ภาษีเงินได้	๑,๘๑๘,๙๑๕.๐๐	๒,๘๘๒,๘๗๗.๗๓	๒,๘๗๗,๖๕๖.๒๓
จวบพนักงานถึงแก่กรรม	๑๕,๓๕๐.๐๐	๕๒,๕๐๕.๐๐	๓๒,๑๐๐.๐๐
รวม	๑๒,๑๕๘,๘๘๘.๑๘	๑๓,๒๘๘,๑๑๘.๒๓	๑๔,๒๖๓,๕๕๘.๕๑

จากตารางที่ ๕ - ๑๑ (ซึ่งเป็นการรวมตารางที่ ๕ - ๑ ถึง ๕ - ๕ เข้าด้วยกัน) จะเห็นได้
 ว่าเทศบาลใช้จ่ายเงินเป็นประโยชน์เกือบทุกจำนวนมาก เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายจริง
 ประเภทเงินเดือนพนักงานเทศบาลทั้งหมด (ดูตารางที่ ๓ - ๓) จะเห็นได้ว่าโดยเฉลี่ยแล้วแต่ละปี
 เทศบาลนครกรุงเทพฯ จะต้องใช้จ่ายเป็นค่าประโยชน์เกือบทุกที่เป็นเงินแก่พนักงานเทศบาล เป็นจำนวน
 ประมาณร้อยละ ๗ ของงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินเดือนพนักงานเทศบาล และยิ่งกว่านั้นรายจ่าย
 ประเภทนี้ของเทศบาลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอีกด้วย โดยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๐ ต่อปี

หลักเกณฑ์ในการให้ประโยชน์เกือบทุกในส่วนที่เป็นเงินนี้มีบางประเภทคือ เงินช่วยเหลือค่าเล่า
 เรียนบุตร และค่ารักษาพยาบาล ยังขาดความเหมาะสมเพราะแบ่งประเภทพนักงานที่ให้ความช่วยเหลือ
 เป็น ๒ ระดับเท่านั้น คือ พนักงานที่มีเงินเดือนไม่เกิน ๑,๓๐๐ บาท กับพนักงานที่มีเงินเดือนเกิน
 ๑,๓๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท การแบ่งเช่นนี้ย่อมขาดความเหมาะสมระหว่างผู้มีเงินเดือนทาง
 ใต้เล็กน้อยแต่อยู่คนละระดับ เช่น ผู้มีเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาท กับผู้มีเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาท จะเห็นได้
 ว่าผู้มีเงินเดือนสูงกว่าเสียเปรียบ แต่ประโยชน์เกือบทุกบางประเภทคือ นำเงินจำนวนมากจ่ายให้
 พนักงานเทศบาลสูงกว่าข้าราชการถึงร้อยละ ๒๕

ในส่วนที่เป็นบริการนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบริการที่กระทรวงและกรมต่าง ๆ ให้แก่ข้าราชการ
 ในสังกัดแล้วจะเห็นได้ว่าแม้บริการบางอย่างเทศบาลไม่มีให้ เช่น หองอาหาร และสโมสร แต่เทศบาลก็
 มีบริการอย่างอื่นที่จำเป็นกว่าและที่กระทรวงและกรมต่าง ๆ ไม่ค่อยมี คือ บริการด้านตรวจสุขภาพอนามัย
 ของพนักงานและข้าราชการไม่เสียค่าตรวจพนักงานเทศบาลได้ส่วนลดครึ่งค่าโดยสารถไฟ

ฉะนั้น โดยสรุปแล้วประโยชน์เกือบทุกของพนักงานเทศบาลในฐานะที่เป็นพนักงานเทศบาลมีมาก
 กว่าข้าราชการ

(๒) ประโยชน์เกือบทุกในฐานะสมาชิกสวัสดิการพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ซึ่งให้แก่พนักงาน
 เทศบาลผู้ที่เป็นสมาชิกนั้น มีส่วนช่วยเหลือความเดือดร้อนของพนักงานเทศบาลได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งการให้กู้ยืมเงินและการช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบอัคคีภัยหรือวาทภัย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณา
 ระเบียบในการช่วยเหลือบางประเภท เช่น การให้กู้ยืมเงินจะเห็นได้ว่ามีวิธีการบางอย่างปร การเกินความ
 จำเป็น คือ การกู้ยืมเงินร ชบสวย ตามระเบียบกำหนดให้มูลค่าประกันต้องเป็นพนักงานเทศบาลสามัญชั้นโท
 ขึ้นไปและต้องมีเงินเดือนมากกว่าผู้ขอ เงื่อนไขนี้ทำให้การกู้ยืมเงินของสมาชิกเป็นไปได้โดยยากเกินไป
 เพราะหาผู้ค้ำประกันยาก ส่วนความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เห็นว่าเหมาะสมแล้ว

สำหรับการขอรับและการให้ประโยชน์แก่บุคคลที่จัดให้ในส่วนที่เป็นเงินมีข้อยุ่งยากในการขอรับ
 อยู่ข้างอันเป็นลักษณะของระบบราชการและองค์การขนาดใหญ่โดยทั่วไปนั้น เมื่อพิจารณาระยะเวลาตั้งแต่
 วันยื่นขอรับจนถึงวันได้รับแล้วจะเห็นได้ว่า การให้ประโยชน์แก่บุคคลของเทศบาลนครกรุงเทพเป็นไปอย่างมี
 ประสิทธิภาพพอสมควร และเมื่อพิจารณาการให้ประโยชน์แก่บุคคลแก่พนักงานเทศบาลของเทศบาลนครกรุงเทพ
 ทั้งหมดแล้ว ย่อมเห็นได้ชัดว่าการให้ประโยชน์แก่บุคคลของเทศบาลนครกรุงเทพดีกว่าของกระทรวงมหาดไทย
 ที่โตแก่ข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไป จึงขอมิเป็นเหตุให้พนักงานเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพ
 ลาออกหรือโอนไปเป็นข้าราชการพลเรือนอย่างแน่นอน .